

KIAULIENOS IR JAUTIENOS TARŠOS CHLORO ORGANINIAIS JUNGINIAIS TYRIMAS

Birutė Staniškienė, Romualdas Bliumbergas, Halina Medekšienė

*Lietuvos veterinarijos akademija, Biologinės chemijos katedra, Tilžės g.18, LT-3022, Kaunas; tel. 36 21 51;
el. paštas: chemkat@lva.lt*

Santrauka. Iš skirtingų Lietuvos vietovių tirti kiaulienos ir jautienos raumeninio bei riebalinio audinio mėginiai, užteršti chloro organiniais junginiais (CHOJ). Dujų chromatografu nustatyti DDT ir jo metabolitų, a-, g-heksachlorcikloheksanų, polichlorintų difenilų (PCD) kiekis kiaulienos bei jautienos raumeniniame ir riebaliniame audiniuose. Tyrimo metu nustatyta, kad kiauliena ir jautiena labiausiai užteršta DDT ir jo metabolitais DDD, DDE; riebalinis audinys CHOJ užterštas labiau nei raumeninis: CHOJ kiekis kiaulienos riebaliniame audinyje 3-4 kartus, o jautienos du kartus didesnis nei raumeniniame. Teršalų toksiškumas priklauso ne tik nuo koncentracijos, poveikio trukmės, bet ir nuo darinių chlorinimo laipsnio, chloro atomų padėties molekulėje, teršalų mišinio izomerinės sudėties, todėl šiuos darinius svarbu identifikuoti. Siekiant nustatyti, kokiais PCD dariniais užterštas riebalinis audinys, be dujų chromatografinio, atlikti ir masių spektroskopiniai tyrimai. Palyginus analizuojamo bandinio ir etaloninių tirpalų spektrus nustatyta, kad kiaulienos riebaliniame audinyje yra PCD darinys 2,2',3,4',5',6-heksachlordifenilas.

Raktažodžiai: tarša, chlororganiniai junginiai, raumeninis, riebalinis audinys, masių spektroskopija.